

ImF-ung

Marta, Maria og Lazarus

JESU GODE VENNER

Anne Nyvoll Furnes
Sommer 2010

BIBELTIMEOPPLEGG

Kjære medarbeider!

Her kommer et forslag til bibeltimer for sommerleirene fra ImF-UNG. Jeg har laget et forslag med sterkt fokus på Bibelfortellingene. Når en har flere dager sammen, er det en fin mulighet til å gjøre barna kjent med noen av de Bibelske personene.

Denne gangen kretser vi rundt 3 søsken Betania. De er Jesu venner, og er sammen med Jesus i hverdag, sorg og glede. Et slikt vennskap er det Jesus vil ha med oss – et vennskap som handler om livet, hverdagene, lykkedagene og de tunge dagene. Det er mange moment å ta tak i i hver tekst. Jeg gir noen tips, og så gjør du selvsagt dette til din formidling.

Jeg synes alltid det er fint å se hvordan Bibelen gir oss bilde av ulike personligheter. Det er en fin mulighet til å fremheve at alle er elsket av Jesus, uansett hvem vi er. Salme 139 er en fin sammenheng å sette dette inn i. Gud har sett oss fra vi var et foster, og hans blick følger oss fortsatt.

Særlig den andre fortellingen kan være utfordrende å formidle til barna. Jeg har skrevet en ganske grundig innledning til den, så velger du selv hva som er naturlig for deg å gi videre. For meg er det viktig at barna får møte en ærlig teologi – uten at vi skremmer dem – men tvert imot ved å forkynne Guds nærvær i livet uansett hva som skjer. Noen vil si at det er vanskelig å si at Gud er til stede når det vonde skjer – men jeg vil si at det motsatte er enda verre. Hvis Gud er borte da, så er vi jo helt alene...

Det er ganske konkrete situasjoner som formidles. Dette gir en fin mulighet til å bruke drama. Du kan engasjere barn og ledere, og velge om de skal ha replikker – eller de skal dramatisere mens du leser historien. Uansett er det viktig å levendegjøre det som formidles.

Hvis du søker på nett finner du mange bilder som kan brukes i en power-point-presentasjon. En del av dem er beskyttet av copyright, men på noen nettsider er det tilgang. Betty Lukens flannellograf er også et kjempegodt hjelpemiddel.

Når det gjelder bibeloppgaver anbefaler jeg heftet "Bibelknask" fra Bibelleseringen/IKO-forlaget. Kan bestilles på nett: www.bibelleseringen.no

Har du spørsmål eller synspunkt, må du gjerne ta kontakt med meg.

Husk at "Herren din Gud er hos deg – en helt som har makt til å frelse!" Sefanja 3,17

Gud velsigne deg!

Med hilsen

For ImF-UNG

Anne Nyvoll Furnes

e-mail: anne@bildoybibelskole.no

1. Jesus, Marta og Maria

Tekst: **Lukas 10,38-41**

Minneord: "Ett er nødvendig. Maria har valgt den gode del, som ikke skal bli tatt fra henne"

Hjelp til illustrasjon:

Legg en Bibel på en stol, for å synliggjøre at Jesus er til stede når vi lytter til Bibelens Ord, du kan også tenne et lys for å markere det samme.

Ta med en håndkrem med god duft. De av barna som vil kan få litt krem. Kjenn hvordan den gode duften sprer seg i rommet. Når vi er sammen med Jesus, er det som vi får noe av Jesu duft på oss. Vi bærer noe av Jesus med oss der vi går, slik at andre kan merke det. Som en god duft...

Du kan illustrere hvor viktig det er at Jesus får førsteplassen i livet ved å ta et glass og fylle det med for eksempel erter. Så skal du få plass til det noe større nedi der (det kan være en hjertesjokolade, eller en glatt fin stein, noe som symboliserer Jesus- det viktigste).

Når glasset er fullt, får du ikke plass til dette.

Hvis du derimot tar "Jesus-symbolet" nedi først og fyller på med erter etterpå, får Jesus den plassen han skal ha.

Mål : JESUS ER VIKTIGST AV ALT

- Lære bibelfortellingen
- Vise barna at Jesus er glad i oss, derfor vil han at vi først og fremst skal være mye sammen med ham, så vi kan lære ham å kjenne.
- Snakke om hvordan vi kan sette Jesus først i vår hverdag.
- Marta og Maria er forskjellige. Ulike personligheter, ulik måte å være på. Jesus er glad i begge to – og setter dem ikke opp mot hverandre. Han setter derimot fokus på det som er det viktigste for alle mennesker; å sette Ham først.

Sanger:

Boken om Jesus

Den største skatten

Marta og Maria:

Det er Jesus og disiplene som er på vandring. De kommer til en by som heter Betania. Den ligger ca 3 km fra Jerusalem. Betania betyr "nådens hus". I denne byen bor søsknene Marta, Maria og Lasarus. De er Jesu venner, og hjemmet deres har blitt et "nådens hus", der Jesus får rom.

Bibelen sier at det er Marta som tar imot Jesus i sitt hus. Kanskje bor de tre sammen, og hun er den eldste av søsknene, det kan også være sannsynlig at Marta og Maria er enker. I allfall er det tydelig at Marta er vertinnen som ønsker Jesus velkommen i sitt hus.

Bibelen tegner et bilde av to ulike søstre. De kan nok ha litt ulik posisjon til Jesus, men personligheten deres avspeiler seg også i de få versene vi leser om dem.

Marta kan synes som den foretaksomme, sterke og praktiske – og kanskje er Maria roligere, litt drømmende og følsom. I forhold til barna kan dette være utgangspunkt for å vise at ulike personligheter har like stor verdi i Guds rike. Jesus nedvurderer på ingen måte det Marta gjør, han elsker henne – men han påpeker at hun trenger å rette sitt fokus mot det som er aller viktigst, nemlig å lytte til hans ord.

Her er det også fint å trekke inn at Bibelen er Guds levende Ord, som gjør noe med oss når vi lytter til det. Det er livets bok som viser veien til det evige liv, samtidig taler Bibelen sant om levende mennesker. Den skildrer ulike personligheter, og gjør at vi kan kjenne oss igjen i det vi leser der.

BIBELFORTELLINGEN:

Fortellingen gjengis ganske kort i Bibelen. For en voksen, med bakgrunnskunnskap, kan det være lett å se situasjonen for seg. For at barna skal få den samme forståelsen trengs det noen detaljer. Prøv å se situasjonen for deg når du forteller, bruk gjerne forkle og kjøkkenutstyr. Alternativt er dette en god fortelling å dramatisere. Engasjer ledergruppen!

Kan du se for deg dette steinhuset...

Lukten av deilig mat møter Jesus idet han stiger inn i heimen. Marta steller i stand et godt måltid til vennen som kommer inn for å hvile. Det skal nok ikke spares på noe denne dagen. Jesus er en velkommen gjest, og Marta vil servere det beste hun har.

Marta er litt stresset. Hun går til og fra – setter frem fat med mat, koker og steller. Hun blir rent rød i kinnene der hun ordner. Hun er huslig, og liker å tjene Jesus slik. Hun er jo så glad for at han ville stanse og besøke hjemmet hennes.

Men – hun blir litt ekstra rød i kinnene, for hun er så irritert! Se på Maria, søsteren hennes. Hun skulle vel ha hjulpet henne med å stelle i stand. Alt går fortere når en deler på arbeidet. Men hva gjør Maria? Jo, hun har satt seg ned ved Jesu føtter. Det er nesten litt skammelig. Kvinnene skal stelle i huset, ikke sitte der ved rabbiens føtter. Det er mennene som skal gjøre det, dette skal nok Maria få høre.

Jesus viser her tydelig at han gjør ikke forskjell på gutter og jenter. Det gjør han ikke nå heller!

Maria. Hva tenker hun, der hun trosser alle regler og setter seg ved Jesu føtter? Tenk at Jesus ville komme til deres hjem. Maria har hørt mye av det Jesus har fortalt før, og hun liker så godt å lytte til ham. Hun bryr seg ikke om hva de andre sier. Må bare benytte anledningen nå til å få høre mer. Jesus vet alt om Gud, og han er så god å være sammen med. Maria smiler, nikker og lytter oppmerksomt til det Jesus sier. Legger hun merke til den irriterte søsteren sin?

Marta skramler med koppene når hun setter dem på bordet. Jammen er hun forundret over Jesus. Synes ikke han at søsteren oppfører seg urimelig? Marta syns rett og slett det er urettferdig. Kanskje kunne hun også tenke seg å sette seg ned sammen med Jesus. Men, hvordan skal han få mat da?

Til slutt er det som det koker over for Marta. Hun snakker ikke til Maria, men går til Jesus og sier; "Jesus – bryr du deg ikke om at søsteren min lar meg være alene om å tjene deg. Kan du ikke si til henne at hun skal hjelpe meg"?

Å- det var godt å få si det. Kanskje Jesus nå kan bli oppmerksom på arbeidsfordelingen her i hjemmet. Nå vil han vel be Maria om å reise seg og hjelpe søsteren.

Jesus svarer ikke slik Marta ventet. Han ser på henne – sikkert med et varmt blick – og sier; **Marta, Marta – du gjør deg strev og uro med mange ting. Men ett er nødvendig. Maria har valgt den gode delen, som ikke skal tas fra henne.**

Det at Jesus gjentar navnet to ganger tyder på at Jesus sa det i ømhet. Han dømmer ikke Marta, nedvurderer henne ikke heller. Han satte pris på hennes tjenesteiver, og skjønner nok at Marta gjør dette fordi hun er glad i Jesus. Men hun går glipp av noe veldig verdifullt ved det. Bekymringen for de mange ting – og betydningen av det ene viktige, å sette Jesus først, settes opp mot hverandre.

Jesus elsker oss, og han vil at vi først og fremst skal være barna hans. Vi får være i hans nærhet og lytte til hans ord. Der blir vi kjent med Jesus – og bundet fast til ham som er vår venn og frelser. Når du har en god venn, trenger du å være sammen med ham for å ta vare

på vennskapet. Vi som vil være Jesu venner må være sammen med ham og lytte til ordene hans.

Jesus ønsker å tjene oss. Han kom for å tjene – og gi sitt liv for oss. Når vi tar imot Jesus, og blir kjent med ham – kan vi også få tjene ham ved å bruke våre evner og gaver på mange ulike måter. Men det viktigste er alltid å ta vare på det nære vennskapet med Jesus, og lytte til hans ord. Det er den gode delen, som Jesus snakket om!

2. JESUS – MARTA, MARIA OG LASARUS

Tekst: Johannes 11,1-44

Minneord: "Jeg er oppstandelsen og livet. Den som tror på meg skal leve om han enn dør"

Mål: DU KAN STOLE PÅ JESUS

- Jesus elsket vennene sine
- Marta og Maria har tillit til Jesus. De sender bud på ham
- Vi kan gråte hos Jesus
- Vi kan be til Jesus (sende bud på ham) når vi har det vondt
- Det vonde rammer også Jesu venner
- Jesus vil alltid være hos oss
- Jesus er sterkere enn døden
- Den som tror på Jesus skal leve selv om han dør

Sanger:

Guds kjærlighet er rundt om meg

Deg være ære

Bakgrunn:

Dette er den andre fortellingen der vi møter de tre søsknene i Betania. Den er lang, og du må selv velge ut hvilke moment du vil legge vekt på.

Denne gangen er det triste omstendigheter. Lasarus er blitt syk, og søstrene sender bud til Jesus. Jesus er i byen Perea på den andre siden av Jordan, og venter i to dager før han begir seg på vei til Betania. Det kan synes som han gjør det for at underet skal bli enda tydeligere. Ved å vekke opp Lasarus etter at han har vært død i fire dager, viste Jesus med all tydelighet at han er Guds Sønn. Ingen andre kan gjøre døde levende. Oppvekkelsen av Lasarus er et tegn til tro, og troen på Jesus er nøkkelen til det evige livet.

Marta og Maria sier de samme ordene i møte med Jesus. "Herre! Hadde du vært her, var min bror ikke død" (v.21 og 32) Det er uttrykk for både anklage og tro. De visste at Jesus hadde makt til å helbrede syke. Men nå var han kommet for sent. Det er da Jesus sier de sterke "Jeg er" ordene (v25) Han forklarer at oppstandelsen er her og nå, og den er knyttet til ham som person. Spørsmålet om evig liv og evig død er knyttet til Jesus, Guds Sønn.

Marta, Maria og Lasarus var Jesu venner. Likevel opplevde de at sykdom og død rammet. Når synden kom inn i verden, kom også døden og sykdom. Når vi møter dette, er det ikke fordi Gud er sint og straffer oss, men fordi vi lever i en ufullkommen verden. Himmelen skal være uten sykdom, sorg og smerte!

I forkynning til barn kan det være lett å tegne et glansbilde av det å tro på Jesus. "Jesus passer på oss, og vi er trygge alle dager". Husk på at i din forsamling av leirbarn sitter det sannsynligvis en eller flere som har erfaring med det vonde. De kan ha opplevd skilsmisse, død eller sykdom i nære relasjoner. Mobbing, overgrep, urolige hjem – det kan gjemme seg mange historier i en barneflokk. Hvordan kan du på en ærlig og ivaretaende måte formidle at det vonde skjer – selv om Jesus har lovet å beskytte oss?

I møte med sykdom og død, står vi overfor gåten som det er vanskelig å svare på. Når noen som tror på Jesus dør, kan vi glede oss over at de er hos ham – men den som er etterlatt må fortsatt leve med smerte og savn, og har det forferdelig vondt.

Tenk over hva du vil svare hvis barna spør hva som skjer med de som dør uten å tro på Jesus.

Vi kan ikke forklare hvorfor det vonde skjer, hvorfor Gud lar det ramme, og det er mange spørsmål rundt dette. Vi kommer til en grense der vi må bøye oss og erkjenne at vi ikke kan forstå Gud og hans tanker – fordi Han er så mye større enn oss. (Jes. 55,8-9)

I forhold til krenkelser, mobbing, vonde forhold i hjemmet og lignende, er det meningsfullt for meg å si noe om at Gud alltid banker på menneskehjertene, for å få dem til å velge det gode. Men menneskene har sin frie vilje, og ofte velger menneskene å følge den og gjør ting som skader andre. Dette er veldig vondt, og ingen har rett til å skade og såre andre.

Midt i dette vonde jeg skisserer her, kan vi formidle en stor sannhet til barna: **Jesus forlater deg aldri**. Han vil være hos deg og beskytte deg, men han stopper ikke alltid det vonde. Uansett hva du erfarer i ditt liv, kan du snakke med Jesus. Du kan være hos Jesus når du er lei deg, sorgfull, sint, frustrert, glad, lykkelig og når livet er bare ok. Jesus er den som aldri går sin vei, det kan du vite uansett hva som skjer. 5.Mos. 31,8

BIBELFORTELLINGEN:

Marta og Maria hadde en bror som het Lasarus. En dag ble han alvorlig syk. Marta og Maria visste godt at Jesus hadde gjort mange mennesker friske. Han ville sikkert hjelpe Lasarus også. Men Jesus var dessverre ute på en reise. De fikk tak i en som kunne springe med beskjed til Jesus. De tenkte nok at Jesus ville komme med en gang – men Jesus ventet to dager før han gav seg i vei.

Mens Marta og Maria ventet på Jesus ble Lasarus raskt dårligere. Han døde, og samme dagen ble han lagt i graven, slik skikken var i Israel. Søstrene var så lei seg – hjemmet var fullt av sorg, og mange av konene i området kom til huset for å gråte sammen med dem. (gråtekoner)

Jesus hadde ikke tenkt å svikte vennene sine. Han ville gjøre noe som var enda større og bedre enn de kunne tenke seg.

Legg merke til v.5: "Jesus elsket Marta, og hennes søster og Lasarus" Her nevnes Marta først. Det at han irettesatte henne i den forrige fortellingen betød ikke at han ikke var glad i henne, men tvert imot: fordi han elsket henne, ville han at hun skulle lytte til hans Ord og bli kjent med Gud.

Da Marta fikk høre at Jesus kom, skyndte hun seg i møte med Jesus. Hun sier ordene som søsteren Maria sier senere: "Herre, hadde du vært her, da var min bror ikke død" - litt bebreidende men med et uttrykk av tro på det Jesus kunne, så tenker hun kanskje litt, og sier: "Men også NÅ vet jeg at alt det du ber Gud om, vil Gud gi deg". Marta kjente Jesus og hun trodde at Han var Guds Sønn. Derfor visste hun at han kunne be – og Gud ville gi.

Det er til Marta Jesus sier "Jeg er oppstandelsen og livet..." Marta bekjenner sin tro på at Jesus er Guds Sønn, og at han er den som gir det evige liv til den som tror.

Når Marta har bekjent sin tro, går hun og finner sin gråtende søster. Hun kommer ikke med bebreidelser denne gangen, men sier stille; "Maria, Mesteren er her og spør etter deg"

Søstrenes ulikhet kommer til syne også i denne situasjonen. Marta kan virke som den ledende og effektive, Maria som den mer følsomme og rolige. (Siden det Bibelen forteller er begrenset, beror dette på antagelser).

Maria går til Jesus, faller ned for hans føtter og gråter. "Herre, hadde du vært her..." Jesus blir opprørt i møte med gråten – kanskje er han opprørt fordi gråtekonene står rundt og gråter høyt, uten at de egentlig er så lei seg – eller kanskje er han opprørt over at det som er så vondt kan ramme hans venner.

Når de går mot graven gråter Jesus. Han viser medfølelse med Marias sorg, og kjenner nok smerten over at søstrene måtte oppleve dette. Jesus var også glad i Lasarus.

Det ufattelige skjer: Jesus ber dem ta steinen bort fra Lasarus grav. Marta prøver å si at det må de ikke, for han har vært død i flere dager. Kanskje hun synes det er ekkelt. Men Jesus forsikrer henne om at hun bare skal tro, så skal hun få se.

Og, ja, de får se: Jesus løfter blikket og ber: v.41-42 Så roper han med høy røst: Lasarus, kom ut. Den døde kommer ut..Jesus viser sin makt over døden. Selv om Lasarus måtte dø en gang til senere, fikk han mer tid her på jorden..

Selv om døde ikke står opp i dag, har Jesus gitt et løfte til alle som tror på Ham. "Han er oppstandelsen og livet. Den som tror på ham, skal leve selv om han dør" Vi skal leve videre hos Jesus i himmelen, der skal ingen dø. Det skal ikke være sorg, smerte, krangling, mobbing, ikke noe vondt.

Jesus har bevist at vi kan tro på dette den dagen han stod opp fra de døde!

3. VI ELSKER JESUS - FORDI HAN ELSKET OSS FØRST

Tekst: Johannes 12,1-11

Minneord: Vi elsker fordi han elsket oss først. 1.Joh. 4,19

Sanger:

Guds kjærlighet er rundt om meg
Å,å,å, hvor Gud er god mot meg

SYNLIG:

Tips til synliggjøring mot slutten av samlingen:

Lag et stort hjerte som symboliserer Jesus. Hvert barn får en post-it-lapp der de kan skrive

Mål:

- Marta, Maria og Lasarus – kanskje hele byen Betania- ville gjøre ære på Jesus
- De gledet seg sammen rundt matbordet
- Marta tjente ved å varte opp
- Maria tjente ved å salve Jesus
- Den deilige duften fylte hele huset, så alle merket det
- Når vi tjener Jesus, vil andre merke det.
- Jesus setter pris på våre gaver

BIBELFORTELLINGEN:

Jesus besøker Betania igjen, og denne gangen lager de fest for ham. Markus (kap.14) og Matteus (kap.26) sier at festen var i Simons hus. Simon var en spedalsk som Jesus hadde helbredet. Johannes, som vi henter teksten fra, sier ikke noe om dette.

Det som er klart, er at Marta, Maria og Lasarus er med på denne festen. Lasarus sitter til bords sammen med Jesus. En skulle tro at Lasarus ble midtpunktet, han hadde jo stått opp fra de døde etter å ha ligget i graven i 4 dager.

Men – det ser ut som Jesus er sentrum i denne festen.

Marta er i sitt rette element. Hun varter opp! Søkneene måtte være så glade og takknemlige til Jesus for det han hadde gjort for dem. Det er ikke rart at de lager en fest, og viser Jesus sin ære og takknemlighet.

Midt i selskapet skjer det noe spesielt. Maria har hentet en krukke med dyr nardussalve. Salven hadde en verdi på 300 denarar, det tilsvarte en årslønn i Israel på den tiden. (dvs flere hundre tusen i vårt land i dag).

Maria går til Jesus, heller noe salve utover hodet hans – smører den duftende salven på beina til Jesus, og tørker føttene hans med håret sitt. Det er ikke sikkert det var så mange som så dette i utgangspunktet, men når den gode duften spredte seg i hele huset, ble alle obs på det som skjedde.

Judas, som var en tyv som brukte å lure til seg penger fra disiplenes pengekasse, ble opprørt da han så den dyre salven. "Hvorfor ble ikke denne salven solgt, og pengene gitt til de fattige" sier han.

Men Jesus kjenner Judas, og vet at hans tanker ikke er så fromme som de høres ut.

Jesus vil at vi skal dele av våre goder, og hjelpe de som er fattige. Derfor bør vi alltid tenke over hvordan vi bruker det vi har. Men Jesus skal snart dø, og han vil også vise at han setter pris på at hans venner viser sin kjærlighet og takknemlighet,

Derfor anerkjenner Jesus Maria sin gave fullt ut. "La henne være" sier han, og i de neste vers viser han til sin forestående død. Det er som Maria har salvet Jesus før han dør, og Jesus er takknemlig for det.

Jesus har forutsagt sin død for disiplene mange ganger, men det synes som de ikke skjønner det. Her møter han en kvinne som kan ha fått en anelse av det Jesus snakker om. Maria har lyttet mye til Jesus, og kanskje evangeliet har smeltet sammen med hennes hjerte slik at hun skjønner at noe vil skje med Mesteren.

Det kan også være en mulighet at de tre søknene har vært enige om denne salvingen. De er i stor takk til Jesus, og vil gjerne vise ham ære. I så fall er det nok Maria som er den mest naturlige til å gjøre dette. Dette sier ikke Bibelen noe om, så det er bare tanker en kan gjøre seg

Maria har vært hos Jesus med hele seg, i ulike situasjoner.

- Sittende ved Jesu føtter, lytter til hans Ord
- Gråtende ved Jesu føtter, i sorg over sin bror
- I "bebreidelse" og fortsatt forventning når Jesus kommer etter at Lasarus er død
- På fest for Jesus

- I takknemlighet og tjeneste, der hun gir Jesus det beste hun har
- Aktualiser dette ved å snakke om hvordan vi kan være hos Jesus i dag, at Jesus tar imot oss i alle situasjoner.
- Jesus har vist sin kjærlighet til oss da han døde for oss. 1.Joh. 4,10 og 19
- Vi kan være glad i Jesus fordi Han er glad i oss.

Oppgaver til gruppesamling

Første samling:

Snakk sammen om hvordan vi kan

- Vite at Jesus virkelig vil være sammen med oss
- Lytte til Jesus i dag, når han ikke er synlig mellom oss
- Sette Jesus først i vårt liv

Andre samling:

Snakk sammen om:

- Hvem barna tror Jesus var mest glad i av Marta og Maria
- At Marta og Maria vågde å vise sine følelser overfor Jesus
- At søstrene hadde tro på at Jesus kunne gjøre under, og at han ville komme når de sendte bud på ham
- Hva det betyr at Jesus er oppstandelsen og livet

Tredje samling:

Snakk sammen om:

- Hva vi ville tenkt hvis noen ga Jesus en hel årslønn
- Hva vi kan gi Jesus i dag
- Hva Jesus aller helst vil ha fra oss